

Helsetilsynets embetsoppdrag til fylkesmennene og helsetilsynet i fylkene

---

Resultatområde 81 Tilsyn og klagesaksbehandling etter sosialtjenesteloven

Innledning

Myndigheten som tilsynsorgan i fylkene etter sosialtjenesteloven tilligger Fylkesmannen. Statens helsetilsyn har det overordnede faglige tilsyn med sosialtjenesten i landet, jf. sosialtjenesteloven [§ 2-7](#). Statens helsetilsyns ansvar og myndighet fremgår videre av [Rundskriv U-14/2002 om ikraftsettelse av endringer i sosialtjenesteloven fra Helse- og omsorgsdepartementet](#), av [Helsetilsynets brev av 6. februar 2003 til landets fylkesmenn](#), og av [Sosialdepartementets brev til Sosial- og helsedirektoratet og Statens helsetilsyn vedrørende avklaring av myndighet i forhold til klagesaker etc. av 5. september 2003](#).

Samfunnets mål med tilsynet

Tilsynsmyndighetene skal ha oversikt befolkningens levekår og behov for sosiale tjenester, og kontrollere hvordan tjenestene og personellet utøver sin virksomhet i tråd med krav i sosialtjenesteloven. Klagebehandling, tilsyn og rådgivning basert på erfaringer fra tilsyn skal medvirke til at:

- befolkningens behov for sosiale tjenester ivaretas
- sosiale tjenester ytes på en faglig forsvarlig måte
- svikt i sosialtjenesten forebygges
- ressursene i sosialtjenestene brukes på en forsvarlig og effektiv måte
- befolkningen har tillit til de sosiale tjenestene

Generelt om risikovurdering og prioritering

Tilsynsressursene skal styres mot områder

- av stor betydning for enkeltmenneskers rettssikkerhet
- der sannsynlighet for svikt er stor
- der konsekvensene av svikt for brukerne er alvorlige, eller
- der brukerne ikke selv kan forventes å ivareta egne interesser.

Klagesaker etter sosialtjenesteloven, oppgaver etter sosialtjenesteloven kap. 4A og planlagt landsomfattende tilsyn har høyest prioritet.

81.1 Planlagte tilsyn

Tilsynsplan

Oppdrag

- Fylkesmannen skal utarbeide tilsynsplan for 2009 som oppfyller volumkravet til antall systemrevisjoner og omfanget av landsomfattende tilsyn. Planen skal inneholde oversikt over:
  - o planlagte systemrevisjoner spesifisert på tema, kommuner/virksomheter, tidspunkt for gjennomføring og planlagte oppfølgingsaktiviteter
  - o annen planlagt tilsynsvirksomhet spesifisert på tema, kommuner/virksomheter, tidspunkt for gjennomføring og planlagte oppfølgingsaktiviteter
  - o tilsyn som er ledd i landsomfattende tilsyn
  - o felles tilsyn med helse- og sosialtjenestene
  - o planlagte kartlegginger
- Fylkesmannen skal konferere tilsynsplanen med Helsetilsynet i fylket slik at Fylkesmannens tilsynsplan og Helsetilsynet i fylkets tilsynsplan for tilsyn med helsetjenesten, bidrar til at staten er koordinert i sin tilsynsvirksomhet overfor kommunene.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Kommuneloven kapittel 10 A - Statlig tilsyn med kommunen eller fylkeskommunen](#)

Resultatkrav

- Tilsynsplan for det enkelte fylke

Rapportering

- Oversendelse av tilsynsplan til Statens helsetilsyn innen 1. mars 2009
- Utfylt skjema "[Sammendrag av tilsynsplan for tilsyn med sosialtjenesten 2009](#)" innen 1. mars 2009
- Fylkesmannen skal per 30. juni rapportere status for gjennomføring av tilsynsplan på skjema "[Status for gjennomføring av tilsynsplan for tilsyn med sosialtjenesten 2009](#)" innen 20. juli 2009.

Arbeidsmetode

- Tilsynsplanen skal bygge på kunnskap om og vurdering av sårbarhet og risiko, herunder klager, fare for brudd på sosialtjenesteloven og/eller opplysninger om svikt overfor utsatte eller sårbare grupper som faller inn under sosialtjenesteloven.

Landsomfattende tilsyn 2009

Oppdrag

- Fylkesmannen skal sammen med Helsetilsynet i fylket gjennomføre landsomfattende tilsyn med kommunale sosial- og helsetjenester til barn i barneboliger og avlastningsboliger.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om sosiale tjenester mv § 2-6, jf. kapittel 4 og 7](#)
- [Lov om helsetjenesten i kommunene](#)
- [Lov om pasientrettigheter](#)
- [Statens helsetilsyns veileder for landsomfattende tilsyn med kommunale sosial- og helsetjenester til barn i barnebolig og avlastningsbolig](#)
- [Prosedyre for tilsyn utført som systemrevisjon](#) (7. januar 2008)
- [Mal for rapportering fra systemrevisjoner](#)
- [Statens helsetilsyns brev av 23. juni 2006 om etablering av rutine for rapportering av avslutning av tilsyn - merking av tilsynsrapporter på Helsetilsynets nettsider](#)

Resultatkrav

- De landsomfattende tilsynene skal være gjennomført innen det tidspunkt og i det antall som blir bestemt og beskrevet i veilederen.

Rapportering

- Tilsynsrapport for den enkelte systemrevisjon sendes elektronisk til Statens helsetilsyn ved postmottak@helsetilsynet.no. Rapporten blir publisert på www.helsetilsynet.no. [Rapportmalen som er utarbeidet av Statens helsetilsyn skal benyttes.](#)
- Kopi av brev fra Fylkesmannen til virksomheten ifm. oversendelse av tilsynsrapporten skal følge med.
- Kopi av brev fra Fylkesmannen til virksomheten ifm. at et tilsyn der det er identifisert avvik er avsluttet skal sendes til Statens helsetilsyn.
- Det totale omfanget av systemrevisjoner, andre tilsyn og sentrale funn skal omtales i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Andre planlagte tilsyn

Oppdrag

- Fylkesmannen skal:
  - o gjennomføre andre systemrevisjoner (enn landsomfattende tilsyn) og andre planlagte tilsyn i henhold til fastsatt tilsynsplan
  - o basert på en risiko- og sårbarhetsvurdering, gjennomføre tilsyn med private institusjoner og private boliger med heldøgns omsorgstjenester som ikke er tatt inn i kommunens plan
  - o gjennomføre stedlig tilsyn der Fylkesmannen har godkjent gjeldende vedtak om bruk av tvang og makt overfor utviklingshemmede, og hvor det ikke tidligere har vært gjennomført stedlig tilsyn
  - o ut fra en risiko- og sårbarhetsvurdering, gjennomføre andre stedlige tilsyn overfor utviklingshemmede vedrørende bruk av tvang og makt

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om sosiale tjenester mv § 2-6](#), jf. [kapittel 4](#), [4A](#), [6](#) og [7](#)
- [Forskrift av 4. desember 1992 nr. 915 til lov om sosiale tjenester mv. § 3-1.](#)
- [Rundskriv I-5/2006 av 11. desember 2006.](#) Internkontroll i og tilsyn med private institusjoner og private boliger med heldøgns omsorgstjenester – endring av forskrift om internkontroll og forskrift til lov om sosiale tjenester.
- [Brev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 23.7.2007 med presisering av innholdet i rundskriv I-5/2006](#) Internkontroll i og tilsyn med private institusjoner og private boliger med heldøgns omsorgstjenester
- [Lov om sosiale tjenester § 4A-5 tredje ledd bokstav b og c](#), jf. [§ 4A-13 annet ledd](#), følger av [§ 2-6 første og tredje ledd.](#)
- [Prosedyre for tilsyn utført som systemrevisjon](#) (7. januar 2008)
- [Mal for rapportering fra systemrevisjoner](#)
- [Statens helsetilsyns brev av 23. juni 2006 om etablering av rutine for rapportering av avslutning av tilsyn - merking av tilsynsrapporter på Helsetilsynets nettsider](#)

Resultatkrav

- Fylkesmennene skal gjennomføre minst 180 tilsyn rettet mot sosialtjenesten utført som systemrevisjoner. Krav til antall systemrevisjoner for det enkelte embete er:

Fylkesmannsembete	Tilsyn	Fylkesmannsembete	Tilsyn
Østfold	10	Rogaland	13
Oslo og Akershus	22	Hordaland	15
Hedmark	9	Sogn og Fjordane	8
Oppland	9	Møre og Romsdal	11
Buskerud	10	Sør-Trøndelag	10
Vestfold	8	Nord-Trøndelag	8
Telemark	8	Nordland	11
Aust-Agder	7	Troms	8
Vest-Agder	7	Finnmark	6
Sum			180

- Hver systemrevisjon som gjennomføres felles med sosialtjenesten og helsetjenesten inngår i volumkravet til systemrevisjoner i tilsyn både rettet mot sosialtjenesten og helsetjenesten.
- Systemrevisjoner som gjennomføres som ledd i landsomfattende tilsyn inngår i resultatkravet.

Rapportering

Løpende rapportering

- Tilsynsrapport fra den enkelte systemrevisjon sendes Statens helsetilsyn elektronisk ved postmottak@helsetilsynet.no. Rapporten blir publisert på www.helsetilsynet.no. [Rapportmalen som er utarbeidet av Statens helsetilsyn skal benyttes](#)
  - o Kopi av Fylkesmannens brev til virksomheten ifm oversendelse av rapporten skal følge med.
- Brev fra Fylkesmannen til virksomheten ifm at et tilsyn der det er identifisert avvik er avsluttet skal sendes i kopi til Statens helsetilsyn.
- Tilsynsrapport fra stedlige tilsyn sendes elektronisk til postmottak@helsetilsynet.no så snart virksomheten har mottatt rapporten
  - o Kopi av Fylkesmannens brev til virksomheten ifm oversendelse av rapporten etter stedlig tilsyn skal følge med.

Årsrapportering

- Ferdig utfylt skjema "[Rapportering av planlagt tilsyn etter sosialtjenesteloven..](#)" skal sendes til Statens helsetilsyn innen 20. januar 2010.
- Det totale omfanget av systemrevisjoner, andre tilsyn og sentrale funn skal omtales i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Oppfølging av tidligere tilsyn

Oppdrag

- Fylkesmannen skal følge opp tilsyn der det identifiseres avvik inntil avviket er lukket og forholdene brakt i samsvar med lov og forskrift. Når Fylkesmannen vurderer alle avvik ved tilsynet som lukket, skal tilsynet avsluttes og virksomheten orienteres om dette i eget brev.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om sosiale tjenester mv § 2-6](#), jf. [kapittel 4, 4A, 6 og 7](#)
- [Veileder for landsomfattende tilsyn 2008 med kommunale helse-, sosial-, og barnevernstjenester til barn](#) (Godkjent av Barne- og likestillingsdepartementet og Statens helsetilsyn 12. desember 2007).
- Andre veiledere utarbeidet av Statens helsetilsyn for bruk ved gjennomføring av planlagt tilsyn. [Meny på Losen om planlagt tilsyn.](#)

- [Prosedyre for tilsyn utført som systemrevisjon](#) (7. januar 2008)
- [Mal for rapportering fra systemrevisjoner](#)
- [Statens helsetilsyns brev av 23. juni 2006 om etablering av rutine for rapportering av avslutning av tilsyn - merking av tilsynsrapporter på Helsetilsynets nettsider](#)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Alle avvik fra tilsyn som er gjennomført før 31. desember 2008, og som ikke er lukket ved utgangen av 2009, skal rapporteres på skjema "[Rapportering av planlagt tilsyn..](#)", med frist 20. januar 2010.
- Kopi av avslutningsbrevet for hvert tilsyn skal sendes til postmottak@helsetilsynet.no
- Det totale omfanget av tilsynsaktiviteter og sentrale funn skal omtales i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.
- Det totale omfanget av tilsynsaktiviteter og sentrale funn skal omtales i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

81.2 Områdeovervåking

Systematisering av egne tilsynserfaringer

Oppdrag

- Fylkesmannen skal videreføre arbeidet fra 2008 med å gjennomgå ulike kilder/dokumenter om helse- og sosialtjenester til personer med psykiske lidelser. Formålet er å bli bedre i stand til å anvende kunnskap fra relevante kilder i en risikovurdering av disse tjenestene.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- Rapporten "[Systematisering av tilsynserfaringer](#)" av 08.03.06, særlig kapittel 4 Plan for systematisering av tilsynserfaringer, og kapittel 5 Plan for implementering og evaluering.
- [Sluttdokument fra Metodeprosjektet: Utvikling og gjennomføring av metodeopplæringen for fylkesmennene, Helsetilsynet i fylkene og Statens helsetilsyn - samt anbefalinger om videre opplæring](#) av 28.11.2007 og vedlegg til sluttdokumentet.
- Kurs i tekstanalyse (3. – 4. desember 2008 og 13.-14. mai 2009)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Fylkesmannen skal formidle sine risikovurderinger knyttet til tjenester for mennesker med psykiske lidelser til Statens helsetilsyn gjennom de årlige prioriteringsinnspill for 2011, eventuelt i tillegg i Helse- og sosialmelding/Medisinalmelding for 2009 eller på andre måter Fylkesmannen finner det formålstjenelig.
- En kort oppsummering av vurderingene skal gjengis i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet for 2009.

Økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsstønad

Oppdrag

- Fylkesmannen skal forberede seg på lovendring i sosialtjenesteloven som kan innebære tilsynsansvar med økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsstønad.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [St.prp. nr. 1 \(2008-2009\) for Fornyings- og administrasjonsdepartementet](#)
- Arbeids- og inkluderingsdepartementet har planlagt en høring om dette.

Resultatkrav

- Fylkesmannen skal være i stand til å ivareta det tilsynsansvaret som eventuelt følger av planlagt lovendring.

Rapportering

- Ingen rapportering

Arbeidsmetode

- Statens helsetilsyn vil arrangere et todagers seminar 14.-15. oktober 2009 i forbindelse med de planlagte lovendringene. Fylkesmannen forventes å stille med aktuelle representanter fra embetet på dette seminaret.

Formidling av kunnskap om forhold som Statens helsetilsyn bør være kjent med

Oppdrag

- Fylkesmannen skal melde om forhold i fylket som Statens helsetilsyn bør være kjent med, og som ikke inngår i andre rapporteringsoppdrag.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Løpende rapportering skriftlig eller muntlig.

Ny arbeids- og velferdsforvaltning

Oppdrag

- Fylkesmannen skal følge opp hvordan de sosiale tjenestene blir ivaretatt i kommunene som integrerer slike tjenester i NAV-kontor.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen \(arbeids- og velferdsforvaltningsloven\), spesielt § 13.](#)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Fylkesmannen skal i egen brevlig rapportering til Statens helsetilsyn beskrive utviklingstrekk av betydning for brukerne av kommunale sosialtjenester som er integrert i NAV-kontor per 31. august 2009. Rapporteringsfristen er 20. september 2009.
- En kort oppsummering av rapporteringen skal gjengis i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet for 2009.

Arbeidsmetode

Utviklingstrekk som beskrives kan være:

- o Svak samordning av og samhandling mellom tjenestene i kommunen
- o Svak kunnskap og kompetanse i tjenesten
- o Et tjenestetilbud som ikke er helhetlig og koordinert
- o Tjenesteleveranse som ikke er i henhold til vedtak
- o Urimelig skjønnsutøvelse
- o Svak tilgjengelighet
- o Tjenestenes omfang

- o Innretning av klageordninger
- o Svak brukermedvirkning
- o Reglene om taushetsplikt følges ikke

81.3 Klager etter sosialtjenesteloven

Oppdrag

- Fylkesmannen skal behandle klager om sosiale tjenester, økonomisk stønad og andre bestemmelser i sosialtjenesteloven.
- Fylkesmannen skal bidra ved utarbeidelse og implementering av ny saksbehandlingsveileder, retningslinjer og nytt registrerings- og rapporteringssystem
- Fylkesmannen forventes å delta i det pågående arbeid for å bedre registrering og systematisering av klagesaker etter sosialtjenesteloven.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om sosiale tjenester mv](#)
- [Relevante forskrifter og rundskriv \(samleside på Losen\)](#)
- [Sosialdepartementets brev til Sosial- og helsedirektoratet og Helsetilsynet vedrørende avklaring av myndighet i forhold til klagesaker etc. av 5. september 2003.](#)
- [Veileder i behandling av klagesaker etter sosialtjenesteloven kap. 4](#) (godkjent 2. juni 2008)

Resultatkrav

- 90 prosent av klagesakene etter sosialtjenesteloven som behandles og avsluttes i 2009 skal ha en saksbehandlingstid på 3 måneder eller mindre.

Rapportering

- Rapportere på eget skjema for "[Rapportering av klagesaker etter sosialtjenesteloven](#)" 2009 frist 20. januar 2010
- Antall behandlede saker og saksbehandlingstid skal gjengis i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet

81.4 Spesielle oppgaver etter sosialtjenesteloven kap. 4A

Oppdrag

- Fylkesmannen skal gjennomgå meldinger og behandle klager på skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner.

- Fylkesmannen skal overprøve vedtak om planlagte skadeavvergende tiltak og tiltak for å dekke grunnleggende behov.
- Fylkesmannen skal behandle søknader om dispensasjon fra utdanningskrav.
- Fylkesmannen skal forberede eventuelle klagesaker for fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.
- Fylkesmannen skal gjennomføre stedlig tilsyn der Fylkesmannen har godkjent gjeldende vedtak om bruk av tvang og makt overfor utviklingshemmede, og hvor det ikke tidligere har vært gjennomført stedlig tilsyn.
- Fylkesmannen skal, ut fra en lokal risiko- og sårbarhetsvurdering, gjennomføre andre stedlige tilsyn der det utøves tvang og makt overfor utviklingshemmede tilsyn.
- Fylkesmannen skal bistå Statens helsetilsyn i arbeidet med å få mer kunnskap om tvangsbruk ved å sende inn meldinger og vedtak på forespørsel fra Statens helsetilsyn.
- Fylkesmannen må påregne å avsette ressurser for å utvikle metodikk for stedlig tilsyn i samarbeid med Statens helsetilsyn.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om sosiale tjenester, kapittel 4A Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemning](#)
- [Rundskriv U-14/2003 Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemning](#)

Resultatkrav

- Overprøving av vedtak og behandling av søknader om dispensasjon skal skje fortløpende og behandlingstiden ikke overstige 3 måneder.

Rapportering

- Oppgavene knyttet til sosialtjenesteloven kap. 4A utført i 2009 rapporteres på skjema "[Rapportering knyttet til sosialtjenesteloven kap. 4A](#)" for 2009 med frist 20. januar 2010
- Tilsynsrapport fra stedlige tilsyn sendes Statens helsetilsyn elektronisk til postmottak@helsetilsynet.no så snart virksomheten har mottatt rapporten. Kopi av Fylkesmannens brev til virksomheten ifm oversendelse av rapporten skal følge med.
- Oversende meldinger og vedtak på forespørsel fra Statens helsetilsyn.
- En kortfattet redegjørelse på aktiviteter skal inngå i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet

81.5 Andre oppdrag

Satsing på tilsyn med tjenester til eldre 2009-2012

[Endring i embetsoppdrag for 2009](#)

Oppdrag

- Fylkesmannen skal bistå Statens helsetilsyn med å forberede tilsyn med kommunene, herunder med å operasjonalisere krav til tjenestene (normering). Som en del av forberedelsene vil det bli arrangert en samling 7. – 8. oktober 2009. Samlingen vil være felles for ansatte hos Fylkesmannen og ansatte i Helsetilsynet i fylket.
- Fylkesmannen og Helsetilsynet i fylket skal iverksette tilsyn med kommuner i løpet av høsten 2009.
- Fylkesmannen skal i samarbeid med Helsetilsynet i fylket foreta en vurdering av hva som synes å være områder med størst fare for svikt i samhandlingsfeltet/overgangene mellom spesialisthelsetjeneste og kommunal helse- og sosialtjeneste, herunder også fastlegetjenesten.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [St.prp. nr. 1 \(2008-2009\) for Helse- og omsorgsdepartementet, Kap. 721 Statens helsetilsyn](#))
- [Plan for tilsyn med tjenester til eldre.](#) (foreligger medio februar 2009)

Resultatkrav

- Gjennomførte tilsyn i henhold til anvisning fra Statens helsetilsyn innenfor gitte frister.
- Dokumenterte sviktverdinger med tanke på målgruppen for eldresatsingen i samhandlingsfeltet/overgangene mellom spesialisthelsetjenesten og kommunale sosial- og helsetjenester, herunder også fastlegetjenesten.

Rapportering

- Fylkesmannen skal dokumentere tilsynsaktiviteten med kommunene. Dokumentasjon kan utarbeides i form av f.eks brev, møtoreferater el. Formkrav og frist til rapportering vil bli formidlet til fylkene senest på samlingen 7.-8. oktober 2009.
- Dokumentasjon fra det enkelte tilsyn skal sendes elektronisk til Statens helsetilsyn ved postmottak@helsetilsynet.no så snart virksomheten har mottatt tilbakemelding fra Fylkesmannen.
  - o Kopi av brev fra Fylkesmannen til virksomheten skal følge med.
 Tilbakemeldinger blir publisert på www.helsetilsynet.no.
- Fylkesmannen skal oversende sine sviktverdinger som er utarbeidet i samarbeid med Helsetilsynet i fylket, knyttet til samhandlingsfeltet/overgangene mellom spesialisthelsetjeneste og kommunale helse- og sosialtjeneste, herunder fastlegetjenesten per 31. desember 2009 med frist 20. januar 2010.
- En kort beskrivelse av aktiviteter og resultater av dette arbeidet skal gjengis i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Arbeidsmetode

- Vurderingene av svikt i samhandlingsfeltet/overgangene mellom spesialisthelsetjenesten og kommunal helse- og sosialtjenester skal gjøres med tanke på målgruppen for satsingen, men kan anlegges bredere dersom det er hensiktsmessig. Vurderingene skal gjøres i samarbeid

med Helsetilsynet i fylket og som ledd i forberedelse til landsomfattende tilsyn i satsingsperioden.

- Opplegget for tilsyn i kommunene vil bli designet av en gruppe ledet av Statens helsetilsyn med deltakere fra Fylkesmannen og Helsetilsynet i fylket. Statens helsetilsyn vil eventuelt sende ut mer informasjon om innretning og omfang på tilsynet.

Kartlegginger

Oppdrag

- Fylkesmannen skal gjennomføre kartlegginger i henhold til egen tilsynsplan.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Tilsynsmyndighetenes områderovervåkingsprosjekt. Sluttdokument fra delprosjekt "Systematisering av tilsynserfaringer"](#) spesielt pkt. 2.3.6

Resultatkrav

- Det skal tas en beslutning om hvordan resultatene av kartleggingen skal brukes.

Rapportering

- Resultatet av kartlegginger gjennomført av Fylkesmannen skal formidles til de som har levert data og andre relevante mottakere.
- Resultat fra kartlegginger (rapporter el.) som Fylkesmannen gjennomfører skal sendes til Statens helsetilsyn elektronisk og fortløpende ved postmottak@helsetilsynet.no. Resultatet vil bli publisert på Losen.
- Samlet omfang av kartlegginger skal innrapporteres på skjema "[Rapportering av planlagt tilsyn etter sosialtjenesteloven..](#)" med frist 20. januar 2010.

Arbeidsmetode

- Kartlegging er en av tilsynsmyndighetenes metoder for innhenting av kunnskap.
- Resultat av kartlegginger kan formidles på ulike måter, f.eks rapport, artikler, seminarer el.

Arbeid med å avslutte tilsyn

Oppdrag

- Fylkesmannen i Buskerud og Helsetilsynet i Sør-Trøndelag skal delta i Statens helsetilsyns arbeid for å videreutvikle arbeidet med å avslutte tilsynet med sikte på å rette opp svikt og bidra til at tilsynserfaringer benyttes i forbedringsarbeidet.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Ingen rapportering

Arbeidsmetode

- Implementering av nye rutiner vil bli drøftet i ulike, allerede eksisterende møter med fylkesmennene og Helsetilsynet i fylkene.

Prioritering av områder for tilsyn

Oppdrag

- Fylkesmannen skal komme med forslag til tema for prioritering av tilsyn og satsingsområder for 2010 og 2011 basert på informasjon fra eget fylke.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Brev fra Statens helsetilsyn til Helsetilsynet i fylkene av 19. desember 2008 Prioritering av områder for tilsyn med helse- og sosialtjenester i 2010.](#)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Forslag og synspunkter til tilsynsaktiviteter i 2010 sendes Statens helsetilsyn innen 20. januar 2009.

81.6 Hendelsesbasert tilsyn

Behandling av tilsynssaker

Oppdrag

- Fylkesmannen skal foreta tilsynsmessig oppfølging av henvendelser fra brukere, pårørende, ansatte i sosialtjenesten eller andre om hendelser i sosialtjenesten hvor det er grunn til å vurdere om virksomhet etter kapitlene 4, 4A, 6 eller 7 drives på en måte som kan ha skadelige følger for tjenestemottaker eller på annen måte er uheldig eller uforsvarlig.
- Fylkesmannen skal bistå i Statens helsetilsyns arbeid med å utvikle veileder for hendelsesbasert tilsyn med sosialtjenesten.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om sosiale tjenester mv \(sosialtjenesteloven\)](#)

Resultatkrav

- Saksbehandlingstiden og oppfølgingsformen må reflektere sakens alvorlighet.
- Henvendelser som omfatter fare for liv, helse og overgrep skal alltid følges opp

Rapportering

- Kopi av avslutningsbrevet i de sakene som Fylkesmannen har funnet det nødvendig med tilsynsmessig oppfølging skal oversendes Statens helsetilsyn.
- Antall saker behandlet i 2009 og utfallet av disse rapporteres i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Resultatområde 82 tilsyn og klagesaksbehandling etter helsetjenestelovgivningen

Innledning

Myndigheten som tilsynsorgan i fylkene etter helselovgivningen ligger til Helsetilsynet i fylket, direkte underlagt Statens helsetilsyn. Den nærmere beskrivelse av denne ordningen framgår av:

- [Ot.prp 105 \(2001-2002\)](#) – Om lov om endringer i lov av 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten og i enkelte andre lover
- [Innst. O nr. 18 \(2002-2003\)](#) – Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten og i enkelte andre lover
- [Ot.prp nr. 69 \(2002-2003\)](#) – Om lov om endringar i forskjellige lover som følgje av integrering av fylkeslegeembeta i fylkesmannsembeta
- [FADs retningslinjer for styring, samhandling og organisering av fylkesmannsembetene \(pkt. 5.3.4\)](#) og Helsetilsynets brev av 20.12.2002.

Samfunnets mål for tilsynet

Tilsynsmyndighetene skal ha oversikt over sosiale forhold, befolkningens helsetilstand og behov for tjenester, følge med på hvordan tjenestene og personellet utøver sin virksomhet og gripe inn overfor virksomheter og helsepersonell som utøver virksomheten i strid med lovgivningen. Klagebehandling, tilsyn og rådgivning basert på erfaringer fra tilsyn skal medvirke til at:

- befolkningens behov for helsetjenester ivaretas
- helsetjenestene ivaretas på en faglig forsvarlig måte
- svikt i helsetjenestene forebygges
- ressursene i helsetjenestene brukes på en forsvarlig og effektiv måte
- befolkningen har tillit til helsepersonell og helsetjenestene

Generelt om risikovurdering og prioritering

Tilsynsressursene skal styres mot områder

- av stor betydning for enkeltmenneskers rettssikkerhet
- der sannsynlighet for svikt er stor
- der konsekvensene av svikt for brukere og pasienter er alvorlige, eller
- der brukere og pasienter ikke selv forventes å kunne ivareta egne interesser.

Klagesaker etter pasientrettighetsloven og kommunehelsetjenesteloven, tilsynssaker og planlagt landsomfattende tilsyn har høyest prioritet.

82.1 Hendelsesbasert tilsyn

Behandling av tilsynssaker

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal behandle tilsynssaker overfor helsepersonell og virksomheter.
- Helsetilsynet i fylket skal behandle saker som er knyttet til hendelser relatert til blodbankvirksomhet. Statens helsetilsyn bidrar gjerne med råd, og ønsker derfor å bli kontaktet i slike saker.
- Helsetilsynet i fylket skal oversende alvorlige saker hvor det er aktuelt å reagere med administrativ reaksjon til Statens helsetilsyn, påpeke pliktbrudd overfor virksomheter og/eller personell.
  - o Helsetilsynet i fylket skal gi veiledning i slike saker når det er aktuelt.
- Helsetilsynet i fylket skal oversende saker som gjelder medisinsk og helsefaglig forskning til Statens helsetilsyn etter å ha innhentet relevante dokumenter og uttalelser i saken.
- Helsetilsynet i fylket skal:
  - o behandle henvendelser fra pasienter og pårørende om misnøye med helsepersonell og virksomhet
  - o behandle enkelthenvendelser fra helsepersonell, helsevesen, arbeidsgivere, offentlige myndigheter, pasientombud eller andre som tyder på at helsepersonell og/eller virksomhet har brutt lov eller forskrift
- Helsetilsynet i fylket skal fortløpende vurdere tilsynssakene med sikte på om det kan være grunnlag for mistanke om misbruk av trygdens midler.
- Helsetilsynet i fylket skal vurdere om det er grunnlag for anmeldelse for brudd på straffeloven
- Helsetilsynet i fylket skal fortsatt ha oppmerksomhet rettet mot arbeidsgivernes rutiner for kontroll av kvalifikasjoner ved ansettelser av helsepersonell.
- Helsetilsynet i fylket skal i forbindelse med behandling av tilsynssaker vurdere virksomhetenes organisering og risikostyring for å sikre forsvarlig virksomhet og unngå uønskede hendelser.
  - o Det skal etterspørres virksomhetens interne analyse etter hendelser.

- o Helsetilsynet i fylket skal i samråd med Statens helsetilsyn vurdere behovet for møte med virksomheten i en tidlig fase etter hendelser hvor dette vurderes som aktuelt for å få opplyst saken.
  - o Helsetilsynet i fylkene skal sammenstille og følge opp overfor virksomhetene saksområder der det er avdekket flere uønskede hendelser.
- I saker som gjelder selvmord og selvmordsforsøk skal Helsetilsynet i fylket vurdere om pasienten har fått forsvarlig behandling, om ledelsen og ev kvalitetsutvalg har analysert hendelsen og vurdert om det må iverksettes tiltak for unngå at lignende hendelser skjer igjen, og om tiltakene er implementert. Det skal fokuseres på virksomhetens selvmordsforebyggende arbeid. Det må om nødvendig innhentes opplysninger om virksomhetens selvmordsforebyggende arbeid. Statens helsetilsyn har utarbeidet en sjekkliste for arbeidet, som også kan brukes til å vise virksomheten hvilke rutiner og prosedyrer vi forventer at de skal ha på plass.
- Helsetilsynet i fylket skal i tilsynssaker mot helsepersonell med rusproblemer vurdere om arbeidsgiver har/har hatt forsvarlige rammer rundt arbeidstakere med rusproblematikk.
- Helsetilsynet i fylket skal bruke dataverktøyet VeRA for å analysere rekvireringspraksis hos legene i aktuelle tilsynssaker.
- Helsetilsynet i fylket skal fortløpende registrere tilsynssakene i RegRot

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om spesialisthelsetjenesten m.m.](#)
- [Lov om helsetjenestene i kommunene \(kommunehelsetjenesteloven\)](#)
- [Lov om helsepersonell mv](#)
- [Lov om medisinsk og helsefaglig forskning](#)
- [Blodforskriften](#)
- [Brev til Helsetilsynet i fylkene av 14. desember 2007 om tilsyn med blodbanker i henhold til blodforskriften](#)
- [Veileder i behandling av hendelsesbaserte tilsynssaker av 9.2.2009 \(Internserien 2/2009\)](#)
- [Styrende dokumenter for behandling av tilsynssaker på Losen](#)
- [Sjekkliste for tilsynsmyndighetens gjennomgang av saker om selvmord og selvmordsforsøk hos pasienter under behandling i det psykiske helsevernet](#) (publiseres vår 2009)
- [Nasjonale retningslinjer for forebygging av selvmord i psykisk helsevern](#)
- [Brev til Helsetilsynet i fylkene av 18.3.2005 om Statens helsetilsyns oppfølging av arbeidsgivers rutiner for kontroll av helsepersonells kvalifikasjoner](#)
- [Brev til landets kommuner og helseforetak om arbeidsgivers kontroll av helsepersonells kvalifikasjoner av 18.3.2005](#)
- [VeRA på Losen](#)
- [RegRot på Losen](#)

Resultatkrav

- Median saksbehandlingstid ved Helsetilsynet i fylkene for tilsynssaker som avsluttes i 2009, skal være 5 måneder eller mindre ved maksimalt 2000 nye saker i 2009.
- Oppdatert registrering i RegRot

Rapportering

- Saksstatistikk skal rapporteres gjennom fagsystemet RegRot per 30. april 2009, 31. august 2009 og 31. desember 2009 med frister hhv 5. mai 2009, 5. september 2009 og 7. januar 2010.
- Kopi av vedtak i tilsynssaker der det er påpekt pliktbrudd overfor helseforetak, kommuner eller andre virksomheter skal oversendes Statens helsetilsyn.
- Kopi av all korrespondanse som er knyttet til hendelser relatert til blodbankvirksomhet skal oversendes Statens helsetilsyn.
- Antall behandlede saker og saksbehandlingstid skal gjengis i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Arbeidsmetode

- Det forutsettes at Helsetilsynet i fylkene bruker resultatene fra registreringen i RegRoT i sin egen oppfølging av saksbehandlingen

Politisaker

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal bistå politi- og påtalemyndighet i å vurdere alvorlige hendelser med tanke på eventuell etterforskning.
- Helsetilsynet i fylket skal oversende saker som er ferdig etterforsket til Statens helsetilsyn for vurdering av om det skal begjæres påtale, jf. helsepersonelloven § 67.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om helsepersonell mv § 67](#)
- [Rundskriv fra Statens helsetilsyn IK-2/2008, Retningslinjer for behandling av saker etter helsepersonelloven § 67](#). Erstatte rundskriv IK-13/2001 Fylkeslegens bistand til politiet – helsepersonelloven § 67 annet ledd.

Resultatkrav

- Bistå politiet innenfor de frister som er satt.
- Oversende saker som er ferdig etterforsket innen de frister som er satt.

Rapportering

- Helsetilsynet i fylket skal sende kopi av tilrådning av om det skal igangsettes etterforskning løpende til Statens helsetilsyn.
- I årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet skal følgende omtales:
  - Antall muntlige og skriftlige henvendelser fra politiet med spørsmål om etterforskning skal iverksettes

- Antall saker hvor Helsetilsynet i fylket ber politiet om å etterforske sak uten forutgående henvendelse fra politiet

Streikeovervåking

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal bistå Statens helsetilsyn ved overvåking av streik som kan medføre fare for liv og helse.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- Løpende informasjon fra Statens helsetilsyn som vurderer om det er nødvendig å sette i gang overvåking i streikesituasjoner.

Resultatkrav

- Overvåke streik etter instruks fra Statens helsetilsyn

Rapportering

- Rapportere løpende i henhold til de frister som Statens helsetilsyn til enhver tid finner nødvendig.

82.2 Planlagt tilsyn

Tilsynsplan

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal utarbeide tilsynsplan for 2009 som oppfyller volumkravet til antall systemrevisjoner og omfanget av landsomfattende tilsyn. Planen skal inneholde oversikt over:
  - - planlagte systemrevisjoner spesifisert på tema, kommuner/virksomheter, tidspunkt for gjennomføring og planlagte oppfølgingsaktiviteter
    - annen planlagt tilsynsaktivitet spesifisert på tema, kommuner/virksomheter, tidspunkt for gjennomføring og planlagte oppfølgingsaktiviteter
    - tilsyn som er ledd i landsomfattende tilsyn
    - felles tilsyn med helse- og sosialtjenesten
    - planlagte kartlegginger
  - Helsetilsynet i fylket skal konferere tilsynsplanen med Fylkesmannen slik at Helsetilsynet i fylkets tilsynsplan og Fylkesmannens tilsynsplaner, herunder for tilsyn med sosialtjenesten, bidrar til at staten er koordinert i sin tilsynsvirksomhet overfor kommunene.
  - Kontaktfylkeslegene skal utarbeide tilsynsplan for tilsyn med spesialisthelsetjenesten i helseregionen.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Kommuneloven kapittel 10 A - Statlig tilsyn med kommunen eller fylkeskommunen](#)

Resultatkrav

- Tilsynsplan for det enkelte fylket
- Tilsynsplan for spesialisthelsetjenesten i helseregionen

Rapportering

- Oversendelse av tilsynsplan til Statens helsetilsyn innen 1. mars 2009.
- Utfylt skjema "[Sammendrag av tilsynsplan for tilsyn med helsetjenesten 2009](#)" innen 1. mars 2009.
- Kontaktfylkeslegene skal oversende tilsynsplan for spesialisthelsetjenesten for helseregionen innen 1. mars 2009.

Helsetilsynet i fylket skal per 30. juni 2009 rapportere status for gjennomføring av tilsynsplan på skjema "[Status for gjennomføring av tilsynsplan for tilsyn med helsetjenesten 2009](#)"

Arbeidsmetode

- Tilsynsplanen skal bygge på kunnskap om og vurdering av sårbarhet og risiko, herunder klager, fare for brudd på helselovgivningen og/eller opplysninger om svikt overfor utsatte eller sårbare grupper som faller inn under helselovgivningen.
- Før tilsynsplanen for det enkelte fylket besluttet, skal Helsetilsynet i fylkene innenfor en helseregion drøfte tilsyn med spesialisthelsetjenesten i helseregionen for 2009. Antall tilsyn med spesialisthelsetjenesten i helseregionen, fordeling på det enkelte helseforetak og lokalisering / institusjon og tema skal inngå i drøftelsene. Som utgangspunkt for drøftelsene skal resultatkravene/volumkravene for henholdsvis det enkelte fylke og den enkelte helseregionen legges til grunn.
- Dersom risikovurderingene som ligger til grunn for tilsyn med spesialisthelsetjenesten gir grunnlag for å øke antall systemrevisjoner i ett fylke, mot tilsvarende reduksjon av antall systemrevisjoner i et annet fylke, skal dette fremkomme av tilsynsplanen.

Landsomfattende tilsyn 2009

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal gjennomføre landsomfattende tilsyn med spesialisthelsetjenester til voksne med psykiske lidelser.
- Helsetilsynet i fylket skal sammen med Fylkesmannen gjennomføre landsomfattende tilsyn med kommunale sosial- og helsetjenester til barn i barneboliger og avlastningsboliger.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om statlig tilsyn med helsetjenesten](#)
- [Lov om pasientrettigheter](#)
- [Lov om sosiale tjenester mv § 2-6, jf. kapittel 4, og 7](#)
- [Lov om helsetjenester i kommunene](#)
- [Statens helsetilsyns veileder for landsomfattende tilsyn med spesialisthelsetjenester til voksne med psykiske lidelser](#)
- [Brev av 19. desember 2008 fra Statens helsetilsyn som supplerer veilederen for landsomfattende tilsyn med spesialisthelsetjenester til voksne med psykiske lidelser og beskriver gjennomføringen i 2009 for tilsyn med spesialisthelsetjenester til voksne med psykiske lidelser.](#)
- [Statens helsetilsyns veileder for landsomfattende tilsyn med kommunale sosial- og helsetjenester til barn i barnebolig og avlastningsbolig](#)
- [Prosedyre for tilsyn utført som systemrevisjon \(7. januar 2008\)](#)
- [Mal for rapportering fra systemrevisjoner](#)
- [Statens helsetilsyns brev av 23. juni 2006 om etablering av rutine for rapportering av avslutning av tilsyn - merking av tilsynsrapporter på Helsetilsynets nettsider](#)

Resultatkrav

- De landsomfattende tilsynene skal være gjennomført innen det tidspunkt og i det antall som blir bestemt og beskrevet i veilederne.

Rapportering

- Tilsynsrapport fra den enkelte systemrevisjon sendes elektronisk til Statens helsetilsyn ved postmottak@helsetilsynet.no. Rapporten blir publisert på www.helsetilsynet.no. [Rapportmalen som er utarbeidet av Statens helsetilsyn skal benyttes.](#)
- Kopi av brev fra Helsetilsynet i fylket til virksomheten ifm oversendelse av tilsynsrapporten skal følge med.
- Kopi av brev fra Helsetilsynet i fylket til virksomheten ifm. at et tilsyn der det er identifisert avvik er avsluttet, skal sendes til Statens helsetilsyn
- Helsetilsynet innen for en helseregion skal utarbeide en oppsummeringsrapport for tilsyn med spesialisthelsetjenester til voksne med psykiske lidelser for hver helseregion etter gjennomførte tilsyn i 2009. Rapporten sendes det regionale helseforetaket, og elektronisk i kopi til postmottak@helsetilsynet.no. Rapporten vil bli publisert på www.helsetilsynet.no.
- Arbeidsmetode
- Tilsyn med spesialisthelsetjenesten skal gjennomføres i regionale team og ved bruk av fagrevisorer. Nærmere retningslinjer for gjennomføringen fremkommer i veilederen for tilsynet.
- En oppsummeringsrapport etter første års tilsyn med spesialisthelsetjenester til voksne med psykiske lidelser (DPS-tilsynet), samt følgebrev, vil bli utarbeidet av Statens helsetilsyn og sendt alle HF og DPS-er i februar 2009.

Andre planlagte tilsyn

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal gjennomføre andre systemrevisjoner (enn landsomfattende tilsyn) og andre planlagte tilsyn i henhold til fastsatt tilsynsplan.
- Kontaktfylkeslegen har ansvar for å planlegge og koordinere arbeidet i forhold til tilsyn med spesialisthelsetjenesten i helseregionen.
- I tillegg har enkelte Helsetilsyn i fylket ansvaret for tilsyn med fylkesovergripende helseforetak (gjelder spesialisthelsetjenesten). Dette gjelder:
  - - Helsetilsynet i Hordaland – tilsyn med Helse Fonna HF
    - Helsetilsynet i Troms – tilsyn med UNN/Narvik
    - Helsetilsynet i Vest-Agder – tilsyn med Sykehuset Sørlandet HF
    - Helsetilsynet i Buskerud – tilsyn med Sykehuset Blefjell
    - Helsetilsynet i Hedmark – tilsyn med Sykehuset innlandet HF

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om statlig tilsyn med helsetjenesten](#)
- [Veileder for tilsyn med legemiddelbehandling i sykehjem](#)
- [Lov om helsetjenesten i kommunene](#)
- [Forskrift for sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie.](#)
- [Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting etter lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og etter lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v.](#)
- [Forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp](#)
- [Prosedyre for tilsyn utført som systemrevisjon](#) (7. januar 2008)
- [Mal for rapportering fra systemrevisjoner](#)
- [Statens helsetilsyns brev av 23. juni 2006 om etablering av rutine for rapportering av avslutning av tilsyn - merking av tilsynsrapporter på Helsetilsynets nettsider](#)
- [Tildelingsbrev for 2009 fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet til fylkesmennene og Møre og Romsdal fylke](#) (vedlegg 1).

Resultatkrav

- Helsetilsynet i fylkene skal gjennomføre minst 300 tilsyn rettet mot helsetjenesten utført som systemrevisjoner. Krav til antall systemrevisjoner for det enkelte Helsetilsyn i fylket er:

Fylke	Tilsyn	Fylke	Tilsyn
Østfold	17	Rogaland	21
Oslo og Akershus	32	Hordaland	23
Hedmark	15	Sogn og Fjordane	13

Oppland	15	Møre og Romsdal	17
Buskerud	17	Sør-Trøndelag	17
Vestfold	16	Nord-Trøndelag	13
Telemark	14	Nordland	17
Aust-Agder	13	Troms	14
Vest-Agder	14	Finnmark	12
Sum			300

-
- Hver systemrevisjon som gjennomføres felles med helsetjenesten og sosialtjenesten inngår i volumkravet til systemrevisjoner i tilsyn både rettet mot helsetjenesten og sosialtjenesten.
- Systemrevisjoner som gjennomføres som ledd i landsomfattende tilsyn er inngår i resultatkravet.
- Helsetilsynet i de fylkene som tilsvare ett regionalt helseforetak skal gjennomføre følgende antall systemrevisjoner med spesialisthelsetjenesten:
  -
  - Region nord   13
  - Region midt   14
  - Region vest   17
  - Region sør-øst   45

Rapportering

Løpende rapportering

- Tilsynsrapport fra den enkelte systemrevisjon sendes Statens helsetilsyn elektronisk til postmottak@helsetilsynet.no. Rapporten blir publisert på www.helsetilsynet.no. [Rapportmalen som er utarbeidet av Statens helsetilsyn skal benyttes](#)
- - Kopi av Helsetilsynet i fylkets brev til virksomheten ifm oversendelse av rapporten skal følge med.
- Brev fra Helsetilsynet i fylket til virksomheten ifm. at et tilsyn der det er identifisert avvik er avsluttet, skal sendes i kopi til Statens helsetilsyn.

Årsrapportering

- Ferdig utfylt skjema "[Rapportering av planlagt tilsyn etter helselovgivningen..](#)" skal sendes til Statens helsetilsyn innen 20. januar 2010.
- Det totale omfanget av systemrevisjoner, andre tilsyn og sentrale funn skal omtales i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.
- Kontaktfylkeslegene og Helsetilsynet i de fylker som har fylkesovergripende helseforetak skal omtale sine aktiviteter og erfaringer knyttet til planlegging og koordinering av tilsyn med spesialisthelsetjenesten i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Arbeidsmetode

- Statens helsetilsyn har utarbeidet [Veileder for tilsyn med legemiddelbehandling i sykehjem](#) som kan benyttes dersom lokal risikovurdering og prioritering gir grunnlag for tilsynsaktiviteter på dette området.
- Helsetilsynet i fylket som bruker veilederen for tilsyn med legemiddelbehandlingen i sykehjem inviteres til å delta på et felles orienteringsmøte om tilsynet og veilederen 31. mars 2009. Det legges opp til at Helsetilsynet i fylket som deltok i utprøvingen av veilederen i 2008 bidrar med erfaringsoverføring.
- Oppgaver knyttet til funksjon som kontaktfylkeslege og/eller ansvar for tilsyn med fylkesovergripende helseforetak er kompensert økonomisk gjennom [Tildelingsbrev for 2009 fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet til fylkesmennene og Møre og Romsdal fylke](#) (vedlegg 1).

Oppfølging av tidligere tilsyn

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal følge opp tilsyn der det identifiseres avvik inntil avviket er lukket og forholdene brakt i samsvar med lov og forskrift. Når Helsetilsynet i fylket vurderer alle avvik ved tilsynet som lukket, skal tilsynet avsluttes og virksomheten orienteres om dette i eget brev.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om statlig tilsyn med helsetjenesten](#)
- [Statens helsetilsyns veileder for landsomfattende tilsyn med spesialisthelsetjenester til voksne med psykiske lidelser](#)
- [Barne- og likestillingsdepartementets og Statens helsetilsyns veileder for landsomfattende felles tilsyn med kommunale tjenester til barn.](#)
- Andre veiledere utarbeidet av Statens helsetilsyn for bruk ved gjennomføring av planlagt tilsyn. [Meny på Losen om planlagt tilsyn.](#)
- [Prosedyre for tilsyn utført som systemrevisjon](#) (7. januar 2008)
- [Mal for rapportering fra systemrevisjoner](#)
- [Statens helsetilsyns brev av 23. juni 2006 om etablering av rutine for rapportering av avslutning av tilsyn - merking av tilsynsrapporter på Helsetilsynets nettsider](#)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Alle avvik i tilsyn som er gjennomført før 31. desember 2008, og som ikke er lukket ved utgangen av 2009, skal rapporteres på skjema "[Rapportering av planlagt tilsyn.](#)" med frist 20. januar 2010.
- Kopi av avslutningsbrevet for hvert tilsyn skal sendes til postmottak@helsetilsynet.no.
- Det totale omfanget av tilsynsaktiviteter og sentrale funn skal omtales i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Redningstjenesten

Oppdrag

- Fylkeslegen skal sikre at de som er oppnevnt som helsetjenestens representanter i den kollektive redningsledelsen ved hovedredningssentralene og de lokale redningssentralene, følger retningslinjer for dette arbeidet gitt av departementet og Statens helsetilsyn

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Retningslinjer for fylkeslegenes funksjon som representant for helsetjenesten ved hovedredningssentralene og de lokale redningssentralene.](#)
- [Organisasjonsplan for redningstjenesten i Norge ved kgl. resolusjon av 4.7.1980](#)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Det totale omfanget av systemrevisjoner, andre tilsyn og sentrale funn skal omtales i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Tilsyn med petroleumsvirksomheten

Oppdrag

- Helsetilsynet i Rogaland skal utarbeide plan for tilsyn med innretninger i norsk olje- og gassindustri med hjemmel i petroleumsloven og sørger for at dette tilsynet og oppfølging av det er koordinert med Petroleumstilsynets aktiviteter.
- Helsetilsynet i Rogaland skal i henhold til avtalen med Sjøfartsdirektoratet bistå dem ved tilsyn med flyttbare innretninger i petroleumsvirksomheten i den utstrekning dette ikke kommer i konflikt med egne lovpålagte tilsynsoppgaver.
- Helsetilsynet i Rogaland skal føre tilsyn med anlegg på land vedrørende bestemmelsene gitt i eller i medhold av petroleumsloven. Disse anleggene er lokalisert til ulike deler av landet.
- Helsetilsynet i Rogaland skal bidra med tilsynserfaringer i arbeidet med revisjon av forskriftene etter petroleumsloven.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Statens helsetilsyns brev av 13. desember 2001 - Delegeringsbrev](#), og [brev av 12. november 2002 - Delegeringsbrev](#)

- [Kgl. resolusjon av 28. juni 1985 om ordningen av tilsynet med sikkerheten mv. i petroleumsvirksomheten på den norske kontinentalsokkel](#)
- Avtale mellom Helsetilsynet i Rogaland og Sjøfartsdirektoratet (avtalen er under revisjon)

Resultatkrav

- Omfanget av tilsynsaktiviteter skal være på nivå med årene 2005-2008.

Rapportering

- Helsetilsynet i Rogaland skal oversende tilsynsrapport fra den revisjon/systemrevisjon elektronisk til Statens helsetilsyn ved postmottak@helsetilsynet.no. Rapporten blir publisert på www.helsetilsynet.no.
  - - Kopi av Helsetilsynet i fylkets brev til virksomheten ifm oversendelse av rapporten skal følge med.
  - Helsetilsynet i Rogaland skal rapportere systemrevisjoner med hjemmel i petroleumsløven på eget skjema, "[Rapportering av planlagt tilsyn..](#)" med frist 20. januar 2010
  - Andre tilsyn og antall uttalelser i forbindelse med vedtak om samtykke etter petroleumsløven, tekstlig sammen med annen rapportering 20. januar 2010
  - Tilsynsaktiviteter og sentrale funn skal omtales i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.
  - Det totale omfanget av systemrevisjoner, andre tilsyn og sentrale funn skal omtales i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

82.3 Områdeovervåking

Systematisering av egne tilsynserfaringer

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal videreføre arbeidet fra 2008 med å gjennomgå ulike kilder/dokumenter om helse- og sosialtjenester til personer med psykiske lidelser. Formålet er å bli bedre i stand til å anvende kunnskap fra relevante kilder i en risikovurdering av disse tjenestene.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Finansiert over xx departementets kap. xxxx.

Delvis finansiert over kap. xxxx

Tilleggsfinansiert (styrking) over kap. xxxx.

Bakgrunnsinformasjon

- Rapporten "[Systematisering av tilsynserfaringer](#)" av 08.03.06, særlig kapittel 4 Plan for systematisering av tilsynserfaringer, og kapittel 5 Plan for implementering og evaluering.
- [Sluttdokument fra Metodeprosjektet: Utvikling og gjennomføring av metodeopplæringen for fylkesmennene, Helsetilsynet i fylkene og Statens helsetilsyn - samt anbefalinger om videre opplæring](#) av 28.11.2007 og vedlegg til sluttdokumentet.
- Kurs i tekstanalyse (3.-4. desember 2008 og 13.-14. mai 2009)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Helsetilsynet i fylket skal formidle sine risikovurderinger knyttet til tjenester for mennesker med psykiske lidelser til Statens helsetilsyn gjennom de årlige prioriteringsinnspill for 2011, eventuelt i tillegg i Helse- og sosialmelding/Medisinalmelding for 2009 eller på andre måter Helsetilsynet i fylket finner det formålstjenlig.
- En kort oppsummering av vurderingene skal gjengis i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet for 2009.

Formidling av kunnskap om forhold som Statens helsetilsyn bør være kjent med

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylkene skal melde om forhold i fylket som Statens helsetilsyn bør være kjent med, og som ikke inngår i andre rapporteringsoppdrag

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om statlig tilsyn § 2 annet ledd.](#)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Løpende rapportering skriftlig eller muntlig

Ny arbeids- og velferdsforvaltning

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal følge opp hvordan de kommunale helsetjenestene blir ivaretatt i kommunene som integrerer slike tjenester i NAV-kontor.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen \(arbeids- og velferdsforvaltningsloven\), spesielt § 13.](#)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Helsetilsynet i fylket skal i egen brevlig rapportering til Statens helsetilsyn beskrive utviklingstrekk av betydning for brukerne av kommunale helsetjenester som er integrert i NAV-konto per 31. august 2009. Rapporteringsfristen er 20. september 2009.
- En kort oppsummering av rapporteringen skal gjengis i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet for 2009.

Arbeidsmetode

Utviklingstrekk som beskrives kan være:

- o Svak samordning av og samhandling mellom tjenestene i kommunen
- o Svak kunnskap og kompetanse i tjenesten
- o Et tjenestetilbud som ikke er helhetlig og koordinert
- o Tjenesteleveranse som ikke er i henhold til vedtak
- o Urimelig skjønnsutøvelse
- o Svak tilgjengelighet
- o Tjenestenes omfang
- o Innretning av klageordninger
- o Svak brukermedvirkning
- o Reglene om taushetsplikt følges ikke

Meldinger etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylkene skal håndtere meldingene i tråd med Statens helsetilsyns retningslinjer av 1. juni 2008

- Helsetilsynet i fylket skal påse at § 3-3 meldinger er korrekt utfylt samt registrere meldinger i databasen (Meldesentralen)
- Helsetilsynet i fylket skal ha oppmerksomhet rettet mot meldefrekvens og meldekultur og intern avviksbehandling og kvalitetsarbeid
- Helsetilsynet i fylket skal, under henvisning til forskrift om internkontroll i sosial- og helsetjenesten, ha dialog med og stimulere virksomhetene til å bruke § 3-3 meldinger i det kontinuerlige kvalitetsforbedrende arbeid.
- Helsetilsynet i fylket skal gi en årlig tilbakemelding til helseinstitusjonene, enten skriftlig eller i møte, basert på hvordan meldeplikten er ivaretatt samt brukt i det kontinuerlige kvalitetsforbedrende arbeidet i institusjonene.
- Meldinger etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 skal rapporteres gjennom den offentlige rapporteringskanalen Altinn. Som et ledd i arbeidet med å utvikle og implementere ordningen må Helsetilsynet i fylket påregne å bidra med sin erfaring og sine synspunkter inn i arbeidet. Implementeringsarbeidet vil starte op i enkelte fylker før ordningen lanseres på landsbasis.
- Helsetilsynet i fylkene skal vurdere om det er grunnlag for tilsynsmessig oppfølging av meldinger i henhold til Veileder for behandling av hendelsesbaserte tilsynssaker
- Ved meldinger som gjelder selvmord eller selvmordsforsøk skal Helsetilsynet i fylket vurdere om pasienten har fått forsvarlig behandling, om ledelsen og ev kvalitetsutvalg har analysert hendelsen og vurdert om det må iverksettes tiltak for unngå at lignende hendelser skjer igjen, og om tiltakene er implementert. Meldingene vurderes iht sjekklister utarbeidet av Statens helsetilsyn. Vurderingen må foretas på bakgrunn av den kunnskap Helsetilsynet i fylket har om virksomhetens selvmordsforebyggende arbeid. Det må om nødvendig innhentes opplysninger om virksomhetens selvmordsforebyggende arbeid. Sjekklister kan anvendes til å vise virksomheten hvilke rutiner og prosedyrer vi forventer at de skal ha på plass.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Retningslinjer for Helsetilsynet i fylkenes håndtering av § 3-3 meldinger](#) gjeldende fra 1. juni 2008.
- [Rundskriv I-54/2000 Meldeplikt til fylkeslegen om betydelige personskader - spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 - Justering av meldeordninger](#)
- [Veileder i behandling av hendelsesbaserte tilsynssaker av 9.2.2009 \(Internserien 2/2009\)](#)
- [Sjekklister for tilsynsmyndighetens gjennomgang av saker om selvmord og selvmordsforsøk hos pasienter under behandling i det psykiske helsevernet](#) (publiseres vår 2009)
- [Nasjonale retningslinjer for forebygging av selvmord i psykisk helsevern](#)
- [Internkontrollforskriften for sosial- og helsetjenester](#)
- [Elektroniske meldeordninger på Losen](#)
- [Revidert meldeskjema IK-2448](#) av 3. september 2007
- [Veiledning til revidert meldeskjema IK-2448](#)
- [Bruerveiledning for registrering i Meldesentralens database](#)

Resultatkrav

- Helsetilsynet i fylket skal registrere meldinger fortløpende i databasen ihht retningslinjer.

- Helsetilsynet i fylkets vurdering av helseforetakets kvalitetsarbeid i den enkelte sak skal fremgå av registreringen i Meldesentralen.

Rapportering

- Alle hendelser må være registrert i Meldesentralen innen 31. desember 2009.
- En oppsummering av innkomne § 3-3-meldinger skal omtales i Medisinalmelding/Helse- og sosialmelding og i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Arbeidsmetode

- Det skal arbeides for en enhetlig og harmonisert saksbehandling av § 3-3 meldinger hos Helsetilsynet i fylkene. Meldingene skal gi informasjon om hva som er skjedd, hvordan virksomheten har ivaretatt pasienten og hvilke tiltak som er iverksatt for å hindre at liknende skjer igjen.
- Helsetilsynet i fylkene må påregne at enkelte av meldingene etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 vil bli formidlet gjennom Altinn som rapporteringskanal. Statens helsetilsyn utvikler nytt elektronisk system for Helsetilsynet i fylkenes mottak og saksbehandling av disse meldingene og vil bistå med nødvendig opplæring og brukerstøtte. Valg av helseforetak til utprøving av ny teknisk løsning vil være klart i løpet av 1. kvartal 2009.
- Ved vurdering av meldinger om selvmord eller selvmordsforsøk skal Helsetilsynet i fylket ha et særlig fokus på at virksomhetene iverksetter tiltak for å hindre gjentakelse.

Helse- og sosialmelding/Medisinalmelding

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal, eventuelt i samarbeid med Fylkesmannen, utarbeide Medisinalmelding evt. Helse- og sosialmelding for 2008.
  - - Meldingen skal bygge på tilsynserfaringer og kunnskap som er etablert gjennom områdeovervåking.
    - Meldingen skal omtale tema av vesentlig betydning for trygge helse- evt. også sosialtjenester.
    - Meldingen skal inneholde en oppsummering av innkomne meldinger etter Spesialisthelsetjenesteloven § 3-3.
    - Meldingen kan også omtale de viktigste enkelttilsynene og funn.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om statlig tilsyn med helsetjenesten, § 2 annet ledd.](#)
- [Lov om spesialisthelsetjeneste § 3-3](#)

Resultatkrav

- Medisinalmelding/Helse- og sosialmelding for 2008.

Rapportering

- Medisinalmeldingen/Helse- og sosialmeldingen for 2008 skal oversendes Statens helsetilsyn innen 1. mars 2009.

82.4 Klager etter helsetjenestelovgivningen

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal behandle klagesaker om befolkningens rettigheter etter helselovgivningen
- Helsetilsynet i fylket skal vurdere kopi av vedtak og behandle klager etter pasientrettighetsloven kapittel 4A i samsvar med retningslinjer utarbeidet av Statens helsetilsyn.
- Helsetilsynet i fylket skal registrere alle klagesaker fortløpende i RegRoT
- Helsetilsynet i enkelte fylker skal delta i arbeidet med å utforme rapportering og policy ved klagebehandling på nye områder.
- Helsetilsynet i fylket skal fortsette arbeidet med implementering av ny saksbehandlingsveileder for behandling av pasientrettighetsklager og bidra i Statens helsetilsyns arbeid med revidering av veilederen.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov om pasientrettigheter](#)
- [Lov om helsetjenesten i kommunene](#)
- [Lov om tannhelsetjenesten](#)
- [Lov om vern mot smittsomme sykdommer](#)
- [Lov om helsepersonell mv.](#) særlig §§ 42, 43 og 44
- [Relevante forskrifter og rundskriv](#) (til samleside på Losen)
- [Veileder i behandling av pasientrettighetsklager](#)
- [Retningslinjer for Helsetilsynet i fylkets behandling av vedtak og klagesaker etter pasientrettighetsloven kapittel 4 A](#) IK-3/2008 av 19. desember 2008 og ”
- [Rapporteringskrav for Helsetilsynet i fylkene vedrørende mottak og behandling av kopi av vedtak samt klager på vedtak om helsehjelp hjemlet i pasientrettighetsloven kap 4A](#), brev fra Statens helsetilsyn av 19. desember 2008

Resultatkrav

- 90 prosent av alle sakene som behandles av Helsetilsynet i fylket etter pasientrettighetsloven og kommunehelsetjenesteloven, og som avsluttes i 2009 skal ha en saksbehandlingstid på 3 md eller mindre, unntatt er saker som gjelder dekning av nødvendige reiseutgifter mellom hjem og behandlingssted.
- For klagesaker som gjelder nødvendige reiseutgifter mellom hjem og behandlingssted skal median saksbehandlingstid være 3 md.

Rapportering

- Rapportere saksstatistikk gjennom fagsystemet RegRot per 30. april 2009, 31. august 2009 og 31. desember 2009. med frist hhv. 5. mai 2009, 5. september 2009 og 7. januar 2010.
- Rapportere i henhold til rapporteringskrav i brev av 19. desember 2008 om [Rapporteringskrav for Helsetilsynet i fylkene vedrørende mottak og behandling av kopi av vedtak samt klager på vedtak om helsehjelp hjemlet i pasientrettighetsloven kap 4A](#). Dette inkluderer:
  - - antall mottatte kopier av vedtak
    - antall mottatte kopier av vedtak som varer mer enn 3 md
    - antall mottatte kopier av vedtak tatt til etterretning
    - antall vedtak som besvares
    - antall vedtak opphevet
    - antall vedtak endret.

Rapportering skal skje per 30.april 2009, 31. august 2009 og 31. desember 2009 med frist hhv. 5. mai 2009, 5. september 2009 og 7. januar 2010

- Antall behandlede saker og saksbehandlingstid skal gjengis i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet

82.5 Andre oppdrag

[Endring i embetsoppdrag for 2009](#)

Satsing på tilsyn med tjenester til eldre 2009-2012

[Endring i embetsoppdrag for 2009](#)

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal bistå Statens helsetilsyn med å forberede tilsyn med kommunene, herunder med å operasjonalisere krav til tjenestene (normering). Som en del av forberedelsene vil det bli arrangert en samling 7.-8. oktober 2009. Samlingen vil være felles for ansatte i Helsetilsynet i fylket og ansatte hos Fylkesmannen.
- Helsetilsynet i fylket og fylkesmannen skal iverksette tilsyn med kommuner i løpet av høsten 2009.
- Helsetilsynene i hver av helseregionene skal foreta en vurdering av hva som synes å være områder med størst fare for svikt i spesialisthelsetjenesten.
- Helsetilsynet i fylket skal i samarbeid med fylkesmannen foreta en vurdering av hva som synes å være områder med størst fare for svikt i samhandlingsfeltet/ overgangene mellom spesialisthelsetjeneste og kommunal helse- og sosialtjeneste, herunder også fastlegetjenesten.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [St.prp. nr. 1 \(2008-2009\) for Helse- og omsorgsdepartementet, Kap. 721 Statens helsetilsyn](#))
- [Plan for tilsyn med tjenester til eldre](#) (foreligger medio februar 2009)

Resultatkrav

- Gjennomførte tilsyn i henhold til anvisning fra Statens helsetilsyn innenfor gitte frister.
- Dokumenterte sviktvurderinger med tanke på målgruppen for eldresatsingen i
  - - spesialisthelsetjenesten
    - samhandlingsfeltet/overgangene mellom spesialisthelsetjeneste og kommunal helse- og sosialtjeneste, herunder også fastlegetjenesten

Rapportering

- Helsetilsynet i fylket skal dokumentere tilsynsaktiviteten med kommunene. Dokumentasjon kan utarbeides i form av f.eks brev, møtoreferater el. Formkrav og frist til rapportering vil bli formidlet til fylkene senest på samlingen 7.-8. oktober 2009.
- Dokumentasjon fra det enkelte tilsyn skal sendes elektronisk til Statens helsetilsyn ved postmottak@helsetilsynet.no så snart virksomheten har mottatt tilbakemelding fra Helsetilsynet i fylket.
  - - Kopi av brev fra Helsetilsynet i fylket til virksomheten skal følge med. Tilbakemeldinger blir publisert på www.helsetilsynet.no
- Utpekt koordinator/kontaktfylkeslege, skal sende inn felles rapport til Statens helsetilsyn med sviktvurderinger i spesialisthelsetjenesten med tanke på målgruppa for satsingen innen 1. november 2009.
- Helsetilsynet i fylket skal oversende sine sviktvurderinger som er utarbeidet i samarbeid med Fylkesmannen, knyttet til samhandlingsfeltet/overgangene mellom spesialisthelsetjeneste og kommunal helse- og sosialtjeneste, herunder fastlegetjenesten per 31. desember 2009 med frist 20. januar 2010.
- En kort beskrivelse av aktiviteter og resultater av dette arbeidet skal gjengis i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Arbeidsmetode

- Vurderingene av svikt i spesialisthelsetjenesten skal gjøres med tanke på målgruppen for eldresatsingen, men kan anlegges bredere dersom det er hensiktsmessig. Vurderingene skal foretas som et ledd i forberedelse av landsomfattende tilsyn i satsingsperioden. Arbeidet vil eventuelt ses i sammenheng med aktiviteter under Spesialisthelsetjenesteprojektet som er etablert i Statens helsetilsyn.
- Helsetilsynene i hver helseregion avgjør om kontaktfylkeslegen eller en annen skal ta initiativet til å koordinere vurderingene som gjelder spesialisthelsetjenesten.
- Vurderinger av svikt i samhandlingsfeltet/overgangene mellom spesialisthelsetjenesten og kommunale sosial- og helsetjenester skal gjøres med tanke på målgruppen for satsingen, men kan anlegges bredere dersom det er hensiktsmessig. Vurderingene skal gjøres i samarbeid med fylkesmannen og som ledd i forberedelse til landsomfattende tilsyn i perioden.
- Opplegget for tilsyn i kommunene vil bli designet av en gruppe ledet av Statens helsetilsyn med deltakere fra Helsetilsynet i fylket og Fylkesmannen. Statens helsetilsyn vil eventuelt sende ut mer informasjon om innretning og omfang av tilsynet.

Kartlegginger

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal gjennomføre kartlegginger i henhold til egen tilsynsplan.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Tilsynsmyndighetenes områderovervåkingsprosjekt. Sluttdokument fra delprosjekt "Systematisering av tilsynserfaringer" spesielt pkt. 2.3.6](#)

Resultatkrav

- Det skal tas en beslutning om hvordan resultatene av kartleggingen skal brukes.

Rapportering

- Resultatet av kartlegginger gjennomført av Helsetilsynet i fylket skal formidles til de som har levert data og andre relevante mottakere.
- Resultat fra kartlegginger (rapporter el.) som Helsetilsynet i fylket gjennomfører skal sendes til Statens helsetilsyn elektronisk og fortløpende ved postmottak@helsetilsynet.no. Resultatet vil bli publisert på Losen.
- Samlet omfang av kartlegginger skal innrapporteres på skjema "[Rapportering av planlagt tilsyn etter helsetjenestelovgivningen..](#)" med frist 20. januar 2010.
- En kort beskrivelse av aktiviteter og resultater av dette arbeidet skal gjengis i årsrapporten til Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Arbeidsmetode

- Kartlegging er en av tilsynsmyndighetenes metoder for innhenting av kunnskap.
- Resultat av kartlegginger kan formidles på ulike måter, f.eks rapport, artikler, seminarer el.

Arbeid med å avslutte tilsyn

Oppdrag

- Helsetilsynet i Sør-Trøndelag og Fylkesmannen i Buskerud skal delta i Statens helsetilsyns arbeid for å videreutvikle arbeidet med å avslutte tilsynet med sikte på å rette opp svikt og bidra til at tilsynserfaringer benyttes i forbedringsarbeidet

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Ingen rapportering

Arbeidsmetode

- Implementering av nye rutiner vil bli drøfte i ulike, allerede eksisterende møter med fylkesmennene og Helsetilsynet i fylkene.

Prioritering av områder for tilsyn

Oppdrag

- Helsetilsynet i fylket skal komme med forslag til tema for prioritering av tilsyn og satsingsområder for 2010 og 2011 basert på informasjon fra eget fylke.

Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Bakgrunnsinformasjon

- [Brev fra Statens helsetilsyn til Helsetilsynet i fylkene av 19. desember 2008](#) Prioritering av områder for tilsyn med helse- og sosialtjenester i 2010.

Resultatkrav

- Ingen resultatkrav

Rapportering

- Forslag og synspunkter til tilsynsaktiviteter for 2010 sendes Statens helsetilsyn innen 20. januar 2009.